

REGERINGEN

Regeringsbeslut II 19

2009-12-21

N2009/9570/TR

Näringsdepartementet

Transportstyrelsen

601 73 NORRKÖPING

Uppdrag till Transportstyrelsen att se över förutsättningarna att effektivisera och skapa en större flexibilitet för besiktning av fartyg som för svensk flagg

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Transportstyrelsen att lämna förslag för att effektivisera och skapa en större flexibilitet för besiktning av fartyg som för svensk flagg.

Transportstyrelsen ska överlåta flera delar av besiktning av fartyg till så kallade erkända organisationer än vad som är fallet idag. Målsättningen för arbetet ska vara att ytterligare förenkla och skapa bättre näringspolitiska förutsättningar för rederier med fartyg som för svensk flagg utan att miljö-, säkerhet- och sjöfartskyddskraven sänks eller åtagandena som flagg-, hamn- och kuststat påverkas negativt. Ändringarna ska bidra till att skapa en större flexibilitet och en möjlighet att välja erkända organisationer för fler typer av besiktningar än vad som är fallet i dag. I de delar där besiktning inte bedöms lämplig att överlåta av säkerhetsmässiga eller miljömässiga skäl, ska detta motiveras.

Transportstyrelsen ska vidare se över vilka åtgärder som bör vidtas, dels för att vid behov fortsättningsvis kunna svara för nybyggnadsbesiktningar, dels för att långsiktigt garantera kompetensen inom tillsyns- och föreskriftsområdet. I fråga om möjligheten att genomföra besiktningar är det angeläget att det tillskapas en större flexibilitet och möjlighet för redarna att välja om besiktningen ska genomföras av erkända organisationer eller av svensk myndighet. Vidare ska Transportstyrelsen se över och belysa hur kontrollen av erkända organisationer kan stärkas i syfte att tillförsäkra en säker, enhetlig och effektiv besiktning.

Vidare ska Transportstyrelsen utveckla och kvalitetssäkra systemet för egenkontroll för rederier i syfte att skapa förutsättningar för en effektivisering av nuvarande kontroll- och besiktningens verksamhet, samt skapa en ökad flexibilitet och minska kostnaderna för svenska rederier. Transportstyrelsen ska i denna del lämna en lägesredovisning för det

pågående utvecklingsarbetet, samt en bedömning av hur egenkontrollsystemet för rederier kan bidra till att effektivisera besiktningens verksamheten för såväl de företag som ansluter sig till egenkontrollsystemet för rederier som för statsmakterna.

Transportstyrelsen ska vidare lämna en bedömning av hur kostnaderna för myndighetens verksamhet påverkas av eventuella förändringar.

Transportstyrelsen ska senast den 1 juni 2010 redovisa till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) hur arbetet fortskrider. Delrapporten ska innehålla en redovisning av vilka delar som överlåtits till erkända organisationer, samt en redovisning av de delar där besiktning inte bedöms lämplig av säkerhetsmässiga eller miljömässiga skäl. En slutrapport ska lämnas senast den 31 december 2010.

Skälen för regeringens beslut

Mot bakgrund av regeringens arbete med att skapa bättre förutsättningar för företagande är det angeläget att skapa en större flexibilitet och fler valmöjligheter för besiktning av fartyg som för svensk flagg.

Redan i dag ansvarar erkända organisationer (oftast s.k. klassificeringssällskap) för en betydande del av kontrollerna inom sjöfartsområdet internationellt sett. Staterna har i olika utsträckning med stöd av tillämpliga konventioner inom sjöfartsområdet valt att överlåta ansvaret för kontroll till erkända organisationer. I flera länder har ansvaret för kontroll överlåtits i högre utsträckning till erkända organisationer än vad som är fallet i Sverige. Det svenska regelverket tillåter dock att ansvaret för viss besiktning överläts till erkända organisationer. Denna möjlighet bör utnyttjas i större utsträckning än i dag. Transportstyrelsen har i dag avtal med fem erkända organisationer för att utföra besiktningar för erhållande och bibehållande av vissa certifikat men inte alla erforderliga certifikat. Transportstyrelsen bör därför där det är lämpligt överlåta dessa ytterligare uppgifter till erkända organisationer. Endast om det kan motiveras att en sådan överlåtelse inte är lämpligt av säkerhetsmässiga och miljömässiga skäl bör överlåtelse inte göras.

Sverige är dock som flaggstat ansvarig för att utföra flaggstatstillsyn. Regeringen har dessutom vid flera tillfällen pekat på vikten av en väl fungerande kontroll och tillsyn inom sjöfartsområdet, i syfte att skydda människor och miljö, senast i regeringens havspolitiska proposition (2008/09:170). Eftersom en överlåtelse av uppgifter till erkända organisationer inte innebär att statens huvudansvar för flaggtillsynen minskar finns det anledning att se över om kontrollen av den besiktningens verksamhet som överläts till erkända organisationer bör stärkas, samt föreslå hur detta i så fall bör ske.

Även om uppgifter överläts till erkända organisationer hindrar detta inte att staten även fortsättningsvis har möjlighet att genomföra

besiktningsverksamhet. Att denna möjlighet bibehålls är av stor betydelse dels för att – om nödvändigt – kunna följa upp de erkända organisationernas arbete, dels för att exempelvis vid nybyggnadsbesiktningar kunna svara för besiktningar om detta efterfrågas av dem som beställt fartyget.

Tillsynsverksamhet utgör ett viktigt kontrollinstrument som ska bedöma regelefterlevnaden hos dem som utför viss verksamhet. För att säkerställa detta krävs att tillsynsmyndigheten har förmåga att pröva och ta ställning till i vilken grad en verksamhet uppfyller de krav som ställs. Detta ställer krav på att tillsynsmyndigheten har erforderlig kompetens, så att tillsynen kan bedrivas effektivt samt att det finns en tilltro och legitimitet för verksamheten. Ett antal strukturella och reella krav ställs därmed på verksamheten. Mot denna bakgrund är det slutligen mycket angeläget att Transportstyrelsen särskilt ser över vilka åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa kompetensen inom tillsyns- och föreskriftsområdet även efter att överlåtelse av uppgifter skett till erkända organisationer.

Uppdraget ska vidare ses mot bakgrund av behovet av att Transportstyrelsen ständigt omprövar befintlig verksamhet samt utvecklar nya metoder och arbetssätt för att på så sätt skapa utrymme för tillkommande uppgifter. Behovet av ett sådant förhållningssätt följer av att Transportstyrelsens verksamhet ständigt kommer att vara i förändring. Nya krav kommer att ställas på verksamheten inte minst mot bakgrund av de nya och förändrade krav på verksamheten som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen. Samtidigt kommer verksamheten i sin helhet som regel inte kunna tillåtas expandera i takt med att ny verksamhet tillkommer.

På regeringens vägnar

Åsa Torstensson

Margaretha Granborg

Kopia till

Justitiedepartementet, L3
Finansdepartementet, BA
Miljödepartementet, Na
Försvarsdepartementet, SSK
Tillväxtanalys
Sjöfartsverket
Kustbevakningen
Försäkringsförbundet
Sveriges Redarförening
Sjöfartsforum
Sjöbefälsförbundet
Sveriges Fartygsbefälsföreningen
SWEREF Skärgårdsredarna
Sveriges skeppsmäklareförening
SEKO
Transportindustriförbundet